

YORUM ODAKLI DERS NOTLARI

T.C. İnkılap Tarihi ve
Atatürkçülük

ÜNİTE-2

*Milli Uyanış: Bağımsızlık
Yolunda Atılan Adımlar*

Kazanım: 8.2.1

I. Dünya Savaşı'nın Nedenleri

KAZANIM UYUMLU

YORUM ODAKLI

GÖRSEL İÇERİKLİ

Daha fazlası için
kodu okutunuz.

SosyalKampüs

www.sosyalokul.com.tr

NARTEST

MUSTAFA PETEK

I. DÜNYA SAVAŞI'NA YOL AÇAN GELİŞMELER

Birinci Dünya Savaşı, dünya tarihinde çok sayıda siyasi devletin birbiri ile mücadele ettiği ilk büyük savaştır. Bu savaş geniş bir alana yayılmış ve birçok devleti etkisi altına almıştır. Birinci Dünya Savaşı'nın nasıl başladığını kavramak için öncelikle savaşın **genel** ve **özel** nedenlerini bilmekte fayda vardır.

GENEL NEDENLER

Fransız İhtilali ile yayılan **milliyetçilik** akımının etkisi.

Sanayi İnkılabı sonucunda **ham madde** ve **pazar** arayışının artması.

Devletler arası **bloklama** ve **silahlanma** yarışı.

ÖZEL NEDENLER

Rusya ile Avusturya-Macaristan İmparatorluğu'nun **Balkanlara** hakim olma politikaları.

Almanya ile Fransa arasında rekabete dönüşen zengin kömür yatağına sahip **Alsas-Loren** bölgesi.

Rusya'nın yürüttüğü **Panslavizm** politikası ve sıcak denizlere (Akdeniz'e) inme çalışmaları.

Sanayi İnkılabı ile "**ham madde**" ve "**pazar**" ihtiyacının artması ve diğer yandan "**sömürgecilik**" yarışının hız kazanması I. Dünya Savaşı'nın **ekonomik** nedenini oluşturur.

Fransız İhtilali yaydığı "**milliyetçilik**" düşüncesi ile çok uluslu devletlerin içerisindeki azınlıkların isyan etmelerine neden oldu. Bu durum I. Dünya Savaşı'nın **siyasi** sebebini oluşturur.

Yukarıda belirtilen genel ve özel sebepler sonucunda devletler arasında yaşanan gerginlik ve rekabet, bloklamalara neden oldu. **Almanya'nın** öncülüğünde Avusturya-Macaristan ve İtalya bir araya gelerek **İttifak Devletleri** grubunu, **İngiltere'nin** öncülüğünde Fransa ve Rusya bir araya gelerek **İtilaf Devletleri** grubunu kurdular.

Birinci Dünya Savaşı öncesi Avrupa'daki bloklamayı gösteren harita

HARİTAYI YORUMLADIĞIMIZDA

Osmanlı Devleti'nin savaş öncesinde tarafsız kaldığını,

Devletler arası gruplaşmanın yaşandığını,

İtalya'nın sonradan taraf değiştirdiğini

İttifak Devletleri arasında kara bağlantısının bulunduğunu söyleyebiliriz.

I. DÜNYA SAVAŞI'NDA BLOKLAR

Saraybosna'yı ziyaret eden **Avusturya-Macaristan** veliahdının bir **Sırp milliyetçisi** tarafından öldürülmesi I. Dünya Savaşı'nın bahanesi oldu. Avusturya-Macaristan İmparatorluğu, suikasttan sorumlu tuttuğu Sırbistan'a savaş açtı (28 Temmuz 1914). Diğer Avrupalı devletler de kısa sürede savaşa katıldılar. 28 Haziran 1914 tarihinde yaşanan bir suikast; savaşa giden zincirleme süreci başlatan kıvılcım olmuştur. (**Savaşın temel sebebi değildir.**)

SAVAŞ ÖNCESİNDE

İTİLAFLI DEVLETLERİ

İTTİFAK DEVLETLERİ

SAVAŞ SIRASINDA

İTİLAFLI DEVLETLERİ

İTTİFAK DEVLETLERİ

Başlangıçta yalnızca Avrupa kıtasındaki devletler arasında yaşanan çatışmalar zamanla bu devletlerin sömürgelerine de yayılınca dünyanın büyük bir bölümü savaş alanı haline gelmiştir.

İttifak grubunda yer alan **İtalya**, kendisine Anadolu'nun batısında ve güneyinde bulunan bazı toprakların vaat edilmesi üzerine İtilaf Devletleri grubuna geçti. (**İtalya siyasi menfaatleri doğrultusunda hareket etmiştir.**)

Siyasi birliğimizi geç kurduk ve hızla sanayileştik. Yeni sömürgeler elde etmek istedik. Büyük devletlerin elindeki sömürgeleri ele geçirmeyi amaçladık. Sınır komşumuz Fransa ile kömür madeni bakımından zengin sınır bölgesi sebebiyle aramız bozuldu. (**Alman İmparatoru**)

Sanayi İnkılabı'nı ilk gerçekleştiren ve en fazla sömürgeye sahip olan devletiz, "üzerinde güneş batmayan ülke" olarak tanındık. Sömürgelerimizi elimizde tutmak için güçlü bir donanmamız vardı. Orta Doğu petrol alanları, oldukça ilgimizi çekiyordu. (**İngiltere Kralı**)

En büyük amacımız Boğazları ele geçirip sıcak denizlere inmekti. Balkanlarda hâkimiyet kurmaya çalıştık. Osmanlı topraklarında yaşayan Slav ve Ortodoksları kendi amaçlarımız doğrultusunda yönlendirdik. (**Rusya İmparatoru**)

NOT: Devlet adamlarının açıklamalarına bakıldığında; devletlerarası çıkar çatışmalarının, ekonomik rekabetin, silahlanma ve sömürge yarışının olduğu görülmektedir.

ETKİNLİK-1

A

I. Dünya Savaşı'nın nedenlerini genel neden ise "G", özel neden ise "Ö" harfi ile gösteriniz.

Devletler arası bloklaşma ve silahlanma yarışı.

Almanya ile Fransa arasındaki Alsas-Loren sorunu.

Rusya'nın Panslavizm politikası ile Balkanlara hakim olma isteği.

Sanayi İnkılabı sonucunda ham madde ve pazar arayışının artması.

B

I. Dünya Savaşı'nın nedenlerini ait olduğu alanlarla eşleştiriniz.

Ham madde ve pazar rekabeti Birinci Dünya Savaşı'nın temel nedenini oluşturmuştur.

1

Fransız İhtilali'nin getirdiği milliyetçilik akımına göre her ulus kendisine ait bağımsız bir devlet kuracaktı.

2

Almanya ile Fransa arasında zengin kömür havzası olan Alsas-Loren bölgesi için rekabet yaşanmıştır.

3

Rekabet yaşayan ülkeler arasında silahlanma yarışı artmıştır.

4

Devletler arası bloklaşmalarla birlikte ülkeler kendi aralarında antlaşmalar yapmıştır.

5

Ülkeler çıkabilecek savaş ihtimaline karşı ordularını modern silahlarla güçlendirmiştir.

6

SİYASİ

EKONOMİK

ASKERİ

C

Aşağıdaki cümlelerde verilen ifadeler doğruysa "D", yanlış ise "Y" harfini işaretleyiniz.

AÇIKLAMALAR		D	Y
1.	İttifak grubunda yer alan İtalya, kendisine Anadolu'nun batısında bazı toprakların vaat edilmesi üzerine İtilaf Devletleri grubuna geçmiştir.		
2.	Avusturya-Macaristan veliahdinin bir Sırp milliyetçisi tarafından öldürülmesi I. Dünya Savaşı'nın temel sebepleri arasında yer alır.		
3.	Milliyetçilik fikri; çok uluslu devletlerde bağımsızlık isyanlarının çıkmasına ve bu imparatorlukların parçalanmasına neden olmuştur.		
4.	Panslavizm; Rusya'nın Slav ırkından olan bütün Balkan uluslarını birleştirme politikasıdır.		
5.	Bazı devletlerin Osmanlı topraklarındaki petrol kaynaklarına sahip olmak istemesi; Osmanlı İmparatorluğu'nun stratejik öneme sahip olduğunu gösterir.		

CEVAP ANAHTARI

A

I. Dünya Savaşı'nın nedenlerini genel neden ise "G", özel neden ise "Ö" harfi ile gösteriniz. ?

Devletler arası bloklaşma ve silahlanma yarışı.

G

Almanya ile Fransa arasındaki Alsas-Loren sorunu.

Ö

Rusya'nın Panslavizm politikası ile Balkanlara hakim olma isteği.

Ö

Sanayi İnkılabı sonucunda ham madde ve pazar arayışının artması.

G

B

I. Dünya Savaşı'nın nedenlerini ait olduğu alanlarla eşleştiriniz. ?

Ham madde ve pazar rekabeti Birinci Dünya Savaşı'nın temel nedenini oluşturmuştur.

1

Fransız İhtilal'in getirdiği milliyetçilik akımına göre her ulus kendisine ait bağımsız bir devlet kuracaktı.

2

Almanya ile Fransa arasında zengin kömür havzası olan Alsas-Loren bölgesi için rekabet yaşanmıştır.

3

Rekabet yaşayan ülkeler arasında silahlanma yarışı artmıştır.

4

Devletler arası bloklaşmalarla birlikte ülkeler kendi aralarında anlaşmalar yapmıştır.

5

Ülkeler çıkabilecek savaş ihtimaline karşı ordularını modern silahlarla güçlendirmiştir.

6

2 SİYASİ 5

1 EKONOMİK 3

4 ASKERİ 6

C

Aşağıdaki cümlelerde verilen ifadeler doğruysa "D", yanlış ise "Y" harfini işaretleyiniz. ?

AÇIKLAMALAR		D	Y
1.	İttifak grubunda yer alan İtalya, kendisine Anadolu'nun batısında bazı toprakların vaat edilmesi üzerine İtilaf Devletleri grubuna geçmiştir.	+	
2.	Avusturya-Macaristan veliadının bir Sırp milliyetçisi tarafından öldürülmesi I. Dünya Savaşı'nın temel sebepleri arasında yer alır.		-
3.	Milliyetçilik fikri; çok uluslu devletlerde bağımsızlık isyanlarının çıkmasına ve bu imparatorlukların parçalanmasına neden olmuştur.	+	
4.	Panslavizm; Rusya'nın Slav ırkından olan bütün Balkan uluslarını birleştirme politikasıdır.	+	
5.	Bazı devletlerin Osmanlı topraklarındaki petrol kaynaklarına sahip olmak istemesi; Osmanlı İmparatorluğu'nun stratejik öneme sahip olduğunu gösterir.	+	

NARTEST LGS SERİLERİ

LGS BAŞUCU KİTABI

8. SINIF

www.nartest.com.tr

- ✓ Kavram Öğretimi
- ✓ Konu Testleri
- ✓ Konu Özetleri
- ✓ Ünite Denemeleri
- ✓ Öğreten Etkinlikler
- ✓ Beceri Temelli Sorular

YAZAR: Ahmet KARTAL
YAZAR: Mustafa PETEK
SAYFA: 256
BASIM: **2023**
ÇÖZÜM: Tamamı Çözümlü

Akıllı tahta uyumlu-Dijital çözümlü

TAMAMI BECERİ TEMELLİ

8. SINIF

www.nartest.com.tr

- ✓ Kazanım Uyumlu
- ✓ Yorum Odaklı Sorular
- ✓ Konu Testleri
- ✓ Özgün Sorular
- ✓ Ünite Değerlendirme
- ✓ Beceri Temelli Sorular

YAZAR: Ahmet KARTAL
YAZAR: Mustafa PETEK
SAYFA: 192
BASIM: **2023**
ÇÖZÜM: Tamamı Çözümlü

Akıllı tahta uyumlu-Dijital çözümlü

GÜÇLENDİREN SERİ

8. SINIF

www.nartest.com.tr

- ✓ Kazanım Uyumlu
- ✓ Harita Yorumla
- ✓ Konu Testleri
- ✓ Tablo-Grafik Soruları
- ✓ Ünite Değerlendirme
- ✓ Beceri Temelli Sorular

YAZAR: Ahmet KARTAL
YAZAR: Halise EFE
YAZAR: Mustafa PETEK
SAYFA: 160
BASIM: **2023**
ÇÖZÜM: Tamamı Çözümlü

Akıllı tahta uyumlu-Dijital çözümlü

EFSANE KONU ANLATIM KİTABI

8. SINIF

www.nartest.com.tr

- ✓ Renkli Görsel İçerik
- ✓ Beceri Temelli Testler
- ✓ Pekiştiren Etkinlik
- ✓ Video Soru Çözüm
- ✓ Yorum Odaklı Anlatım
- ✓ Yazılı Sınavına Hazırlık

Sadece 8. Sınıf "İnkılap Tarihi" Konularını Kapsar.

Daha fazlası için kodu okutunuz.

NARTEST